

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради Київського
університету імені Бориса Грінченка
від 28 червня 2022 р., протокол № 6

Голова Вченої ради, ректор
Віктор ОГНЕВ'ЮК

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

035.01.05 Прикладна філологія

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	035 Філологія
Спеціалізація:	035.01 Українська мова та література
Кваліфікація:	Магістр філології за спеціалізацією «Українська мова та література»

Введено в дію з 01.09.2022
(наказ від 29.06.2022 р. № 306)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Прикладна філологія» розроблена на основі Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 Гуманітарні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 20.06.2019 р. № 871.

Розроблено робочою (проектною) групою, яку склали:

Жигун Сніжана Віталіївна, доктор філологічних наук, доцент кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка (гарант освітньої програми)

Бровко Олена Олександрівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Вінтонів Михайло Олексійович, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Овсієнко Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри української мови Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Федик Тамара Олександрівна, здобувачка магістерського ступеня (2021-2023 н.р.), освітньо-наукової програми «Українська мова та література»

Зовнішні рецензенти:

Дмитренко Вікторія Ігорівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української та зарубіжної літератур Криворізького державного педагогічного університету

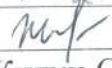
Поліщук Олена Борисівна, кандидат філологічних наук, науковий співробітник Інституту літератури Національної академії наук України

Відгуки представників професійних асоціацій / роботодавців:

Левченко Олена Григорівна, доктор мистецтвознавства, головний науковий співробітник Національного центру театрального мистецтва імені Леся Курбаса

Освітня програма запроваджена з 01 вересня 2022 року

Актуалізовано:

Дата перегляду ОП/ внесення змін до ОП	04.02.2022р.		
Підпис			
ПІБ гаранта ОП	Жигун С.В.		

I. Профіль освітньої програми

035.01.05 Прикладна філологія зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.01 Українська мова та література

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Київський університет імені Бориса Грінченка Інститут філології
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.01 Українська мова та література
Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Прикладна філологія»
Кваліфікація	Магістр філології за спеціалізацією «Українська мова та література»
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: Магістр Спеціальність: Філологія Спеціалізація: Українська мова та література Освітня програма: Прикладна філологія
Форма навчання	Інституційна (заочна)
Мова(и) викладання	Українська мова
Цикл / рівень	НРК – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF_LLL – 7 рівень
Тип диплому та обсяг програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяців
Передумови	Ступінь бакалавра
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, Сертифікат (НД № 1189052) про акредитацію спеціальності 035 Філологія, за рівнем - магістр строк дії сертифікату до 1 липня 2026 р. Національне агентство забезпечення якості вищої освіти. Україна. Термін подання програми на акредитацію – 2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/magistr.html
2 – Мета освітньої програми	
Надати освіту в галузі української філології, забезпечити теоретичну і практичну підготовку кваліфікованих кадрів для виконання професійних завдань прикладного характеру в галузі сучасного мовознавства і літературознавства; підготувати здобувачів вищої освіти до ефективної діяльності в сфері міжособистісної та масової комунікації; сприйняття і створення текстів, які визначають соціально-психологічну, суспільно-політичну, культурну,	

мовленнєву ситуацію в суспільстві.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення та професійної діяльності магістра філології є мова (в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.</p> <p>Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами.</p> <p>Теоретичний зміст предметної галузі становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології.</p> <p>Методи, методика та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методика дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.</p>
Структура програми	<p>Співвідношення обсягів обов'язкової та вибіркової складових освітньо-професійної програми:</p> <p>Обов'язкова частина (67 кредитів, 75 %): дисципліни спрямовані на формування загальних та спеціальних компетентностей (52 кредити), практика (9 кредитів), атестація – 6 кредитів.</p> <p>Вибіркова частина (23 кредити, 25 %): вибір з каталогу дисциплін</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Магістр філології може працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у закладах вищої освіти; у друкованих та електронних засобах масової інформації; у сфері надання послуг зі створення, аналізу, оцінювання текстів; у фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо.</p> <p>Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 (зі змінами) фахівці, які здобули освіту за освітньою програмою «Прикладна філологія», можуть обіймати такі посади:</p> <p>2444.2 – філолог; 2444.2 – лінгвіст; 2451.1 – літературознавець; 2451.2 – письменник, редактор.</p>
Академічні права	<p>Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес здійснюється на засадах компетентнісного, системного, інтегративного підходів із застосуванням</p>

		інноваційних, інтерактивних технологій, що визначає гуманістично-творчий стиль суб'єкт-суб'єктної взаємодії студентоцентрованого навчання. <i>Форми:</i> викладання проводиться у вигляді лекційних, семінарських і практичних занять, проектних робіт. Передбачено проходження практик, підготовку і захист кваліфікаційної магістерської роботи. Студентоцентроване, практико-орієнтоване навчання передбачає широке використання в освітньому процесі активних та інтерактивних форм проведення занять (семінарів в діалоговому режимі, дискусій, комп'ютерного моделювання, ділових і рольових ігор тощо) в поєднанні з самостійною роботою з метою формування і розвитку професійних навичок студентів. <i>Методи:</i> проблемного, проблемно-пошукового, інтерактивного, проектного навчання.
Оцінювання		Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності у вигляді проміжного, підсумкового (семестрового) контролю, а також атестації. Проміжний контроль (усне опитування, есе, письмовий експрес-контроль/комп'ютерне тестування, демонстрація індивідуальних завдань/проектів, самостійні контрольні роботи), підсумковий семестровий контроль (заліки, іспити в усній, письмовій (тестування), комбінованій формах, захист звітів з практики), атестація (захист кваліфікаційної магістерської роботи). Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до Уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень студентів Київського університету імені Бориса Грінченка
6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу, в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК-2	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК-3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК-4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК-5	Здатність працювати в команді та автономно.
	ЗК-6	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
	ЗК-7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК-8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК-9	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК-10	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
	ЗК-11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
	ЗК-12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	ФК-1	Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
	ФК-2	Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
	ФК-3	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
	ФК-4	Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
	ФК-5	Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
	ФК-6	Здатність застосовувати поглиблені знання з української мови і літератури для вирішення професійних завдань.
	ФК-7	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі досліджень з української філології.
	ФК-8	Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
	ФК-9	Здатність до створення, редагування, реферування і систематизації текстів усіх типів, зокрема перекладних.

7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

- РН-1.** Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- РН-2.** Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
- РН-3.** Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в філологічній галузі за спеціалізацією «Українська мова та література».
- РН-4.** Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
- РН-5.** Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
- РН-6.** Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
- РН-7.** Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.
- РН-8.** Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
- РН-9.** Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
- РН-10.** Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів за спеціалізацією «Українська мова та література».
- РН-11.** Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
- РН-12.** Дотримуватися правил академічної доброчесності.

PH-13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

PH-14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

PH-15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

PH-16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з філологічної галузі за спеціалізацією «Українська мова та література» для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

PH-17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Кадрове забезпечення освітньої програми здійснюють професорсько-викладацькі колективи кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства та кафедри української мови Інституту філології.</p> <p>До викладання окремих дисциплін відповідно до їхніх компетенцій і досвіду залучено професорсько-викладацький склад кафедри германських мов, кафедри публічного і приватного права. У межах програми передбачені зустрічі із митцями, літературними критиками, редакторами, проєктними менеджерами культурних установ представниками державних і громадських організацій, майстер-класи експертів і фахівців тощо.</p> <p>Кадровий склад, який забезпечує реалізацію ОП, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Викладання навчальних дисциплін здійснюється в аудиторіях загального та спеціального призначення. Спеціалізовані кабінети і лабораторії, оснащені сучасним мультимедійним обладнанням; комплектами навчально-методичної та наукової літератури з філології, що дозволяють вивчати функціонування мови, літератури, фольклору, різні типи текстів.</p> <p>Всі робочі місця в комп'ютерних класах під'єднано до мережі Internet. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають вимогам доступності, санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, їдальня, буфети, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний веб-сайт Київського університету імені Бориса Грінченка https://kubg.edu.ua/, що містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти тощо.</p> <p>Цифровий кампус https://digital.kubg.edu.ua/, що містить інформацію про: всі сервіси цифрової освіти, цифрову науку із доступом до різних платформ; цифрове управління нормативними базами, реєстрами, документообігом; імідж та лідерство; цифровий простір із особистими кабінетами і корпоративною поштою; інфраструктуру університету.</p> <p>Система електронного навчання Університету (Moodle).</p>

	<p>Ключовим інформаційним забезпеченням є бібліотечні електронні ресурси, електронні наукові видання, електронні навчальні курси із можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи, хмарні сервіси Microsoft.</p> <p>Для всіх освітніх компонентів розроблено навчально-методичне забезпечення: робочі програми навчальних дисциплін, методичні матеріали до проведення семінарських та практичних занять, дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (зокрема з використанням ІКТ), програми практик, методичне забезпечення атестації.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	-

II. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код компонента	Код (н/д, пр., ат.)	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	К-сть кредитів	Форма підсумкового контролю
	1	2	3	4
I. Обов'язкові компоненти ОПП				
ОК 1	ОД.01	Іноземна мова в міжкультурній комунікації	4	залік
ОК 2	ОД.02	Прикладні технології <i>Цифрова філологія</i> <i>Право інтелектуальної власності</i>	4	залік
ОК 3	ОД.03	Методологія і методи філологічних досліджень <i>Методологія і методи лінгвістичних досліджень</i> <i>Методологія і методи літературознавчих досліджень</i>	4	залік
ОК 4	ОД.04	Психолінгвістика	4	екзамен
ОК 5	ОД.05	Медіалінгвістика	4	залік
ОК 6	ОД.06	Проблеми аналізу тексту <i>Лінгвостилістичний аналіз тексту</i> <i>Літературознавчий аналіз художнього тексту</i>	4	залік
ОК 7	ОД.07	Комунікативні стратегії української мови	8	екзамен
ОК 8	ОД.08	Інтерпретація класичної української літератури	4	екзамен
ОК 9	ОД.09	Критичний дискурс новітньої української літератури	4	екзамен
ОК 10	ОД.10	Філологічне моделювання медіатексту	4	залік
ОК 11	ОД.11	Майстерність копірайтингу і літературно-художнього редагування	4	екзамен
ОК 12	ОД.12	Майстерність мультижанрового сторітелінгу	4	екзамен
ОК 13	ОП.01	Виробнича практика	6	залік
ОК 14	ОП.02	Переддипломна практика	3	залік
ОК 15	ОА.01	Підготовка і захист кваліфікаційної магістерської роботи	6	захист
Разом			67	
II. Вибіркові компоненти ОПП (додаток 1)				
ВК	ВД	Вибір навчальних дисциплін з Каталогу на відповідну кількість кредитів	23	заліки
Разом			23	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ:			90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

1 семестр 30 кредитів	2 семестр 34,5 кредитів	3 семестр 25,5 кредитів
Іноземна мова в міжкультурній комунікації 4 кр.		
Прикладні технології 4 кр.	Методологія і методи філологічних досліджень 4 кр.	
Психолінгвістика 4 кр.		
Медіалінгвістика 4 кр.		
Проблеми аналізу тексту 4 кр.		
Комунікативні стратегії української мови 8 кр.		
Інтерпретація класичної української літератури 4 кр.	Критичний дискурс новітньої української літератури 4 кр.	
	Філологічне моделювання тексту 4 кр.	
	Майстерність копірайтингу і літературно-художнього редагування, 4 кр.	Майстерність мультижанрового сторітелінгу 4 кр.
	Практика виробнича (з прикладної філології) 6 кр.	
	Вибіркові НД 12 кр.	Вибіркові НД 11 кр.
		Переддипломна практика 3 кр.
		Виконання та захист кваліфікаційної магістерської роботи 6 кр.

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Прикладна філологія», спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова та література проводиться у *формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи*.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Кваліфікаційна робота спрямована на розв'язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми в галузі філології (української мови і літератури), що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Кваліфікаційна робота обов'язково перевіряється на плагіат. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикацій та/або фальсифікацій, списування.

Кваліфікаційна магістерська робота оприлюднюється на сайті Університету (у репозиторії).

Виконання освітньо-професійної програми в повному обсязі завершується видачею випускнику документу встановленого зразка.

**IV. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньо-професійної програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ЗК-1				•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК-2						•	•	•	•	•			•	•	•
ЗК-3		•	•	•	•										
ЗК-4		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК-5		•					•			•	•	•	•	•	
ЗК-6	•														
ЗК-7	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК-8		•													
ЗК-9	•	•	•	•			•				•	•	•	•	•
ЗК-10	•			•	•		•			•					
ЗК-11	•	•	•				•	•	•				•	•	•
ЗК-12						•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ФК-1			•	•	•	•	•								
ФК-2			•			•		•	•						
ФК-3		•	•	•	•	•	•	•	•				•	•	•
ФК-4				•	•	•	•								
ФК-5	•	•	•										•	•	•
ФК-6				•	•	•	•	•	•						
ФК-7			•	•	•	•	•			•					
ФК-8	•			•	•	•	•			•	•	•	•	•	•
ФКу-9							•			•	•	•			

**V. Матриця забезпечення результатів навчання
відповідними компонентам освітньо-професійної програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
РН-1	•	•	•				•			•			•	•	•
РН-2	•	•	•				•			•	•	•	•	•	•
РН-3	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•					
РН-4				•	•				•	•	•	•			
РН-5				•	•		•				•	•	•	•	•
РН-6	•			•	•	•				•	•	•			
РН-7			•	•	•										
РН-8			•					•	•						
РН-9			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
РН-10								•	•	•	•	•			
РН-11			•	•	•	•	•	•	•						
РН-12		•	•							•	•	•			
РН-13										•	•	•	•	•	•
РН-14						•				•	•	•	•	•	•
РН-15			•			•		•	•						

Додаток 1 – ВИБІРКОВА ЧАСТИНА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Реалізація студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін, передбаченого п. 15 ч. 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту», у Київському університеті імені Бориса Грінченка відбувається відповідно до «Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами», затвердженого наказом від 25.11.2016 № 642.

Вибір з каталогу курсів

Вибір дисциплін із Каталогу курсів з урахуванням власних потреб та інтересів дозволяє здобувачу поглибити фахові знання та здобути додаткові компетентності, зокрема в межах споріднених спеціальностей галузі знань, та/або ознайомитися із сучасним рівнем наукових досліджень різних галузей знань та розширити й поглибити знання за загальними й спеціальними (фаховими) компетентностями.